

Homeopatický průvodce fyzickou patologií

Ukázka z knihy - knihu lze zakoupit na www.alternativa.cz

Nakladatelství Alternativa

Homeopatický průvodce fyzickou patologií

Roger Morrison, M.D.

Tato kniha není určena k diagnostice vlastních obtíží ani k sebeléčbě. Pacienti by neměli užívat tuto knihu bez přímého dohledu vyškoleného odborníka.

Copyright © 1998 Roger Morrison, M.D.

Přeložily

MUDr. Zuzana Bonhomme Hankeová

Mgr. Monika Kittová

Translation © Alternativa 2011

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, uložena ve vyhledávacích zařízeních ani přenášena v žádné formě či žádnými prostředky, elektronickými, mechanickými, ve formě fotokopii, nahrávek ani nijak jinak, bez předchozího písemného svolení držitele vydavatelských práv.

ISBN 978-80-86936-29-1

Vydalo nakladatelství Alternativa v roce 2011

Zbraslavské náměstí 461

156 00 Praha 5

Tel.: 257 922 331

info@alternativa.cz

www.alternativa.cz

S láskou věnováno mé matce, Joyce Morrisonové

Poděkování

V první řadě bych chtěl poděkovat své ženě, Nancy Herrickové, která mi pomáhala s celou knihou – od vyhledávání, po psaní a editaci. Jsem neobyčejně poctěn, že mám takového vytrvalého a spolehlivého spolupracovníka, a myslím na to každý den.

V dalším pořadí bych chtěl poděkovat svému učiteli a rádci Georgeovi Vithoulkasovi. Bez jeho vedení a pomoci bych nikdy nebyl schopen napsat tento text.

Moje editorka a asistentka, Julie Bernardová, přispěla nesmírně svým časem, zkušenostmi a dobrou náladou. Nikdy nezapomenu na její zanícení vůči mně a tomuto dílu.

Opět a znovu, Deborah Gordonová mi věnovala cenné náhledy a podporu. Jasnost jejího úsudku a názorů jak u „Klíčových a určujících symptomů“, tak u „Příručního průvodce“ jsou nedocenitelné (a dříve i nedocenené).

A nakonec, slova poděkování a ocenění mým přátelům za jejich podporu a povzbuzování při vzniku této knihy – Rajanu Sankaranovi, Jonathanu Shoreovi, Gregu Bedyanovi, Davidu Warkentinovi, Davidu Rileyemu, Jurgenu Beckerovi, Marianně Hegerové, Kai Krugerovi, Kenu Pelletierovi, Laurie Dackové a Murry Feldmanové.

Úvod

Stejně tak jako u své první knihy „Klíčové a určující symptomy” jsem dospěl k napsání tohoto textu proto, že jsem si přál jej mít ve své praxi. Snažil jsem se zachytit výstižné, avšak dostatečně rozdílné charakteristiky u každé z hlavních patologií, s kterou se setkávám v homeopatické praxi. Jen doufám, že tato kniha se bude s mou první knihou vhodně doplňovat.

Po celou dobu práce na této knize jsem se zejména soustředil na to, že její účel a informace, které obsahuje, by mohly být překrouceny a zneužity. Homeopatie je umění a věda, které vždy musí směřovat k vyléčení pacienta na jeho nejhlubší úrovni. V tomto smyslu je to často ten nejniternější vnitřní konflikt a frustrace pacienta, které nás zavedou ke správnému léku. Praktik musí vždy posuzovat celého pacienta. Ve skutečnosti v mnoha případech konstituční lék vyléčí patologii, pro kterou není uváděn v materiích medikách. Jestliže je toto pravda, jaký je tedy důvod psát terapeutickou příručku, která ve své podstatě klade důraz na fyzické symptomy a klíčové příznaky?

Proto chci jasně vysvětlit, co mě vedlo k vytvoření tohoto materiálu. Důvody k vytvoření této knihy jsou tři: zaprvé má snaha v průběhu rozhovoru s pacientem, ať osobního či telefonického, navést na nejpravděpodobnější lék na daný případ. Druhý důvod je, že slouží jako studijní materiál, který se zaměřuje na styčné body mezi jednotlivými léky. A nakonec má poradit s léčbou, založenou na zkušenostech mých a také kolegů v našem centru.

V akutním případě je často snadné vybrat lék, založený na akutních a lokálních příznacích, které jsou obsaženy v tomto textu. U konstitučního případu však nebývá nejlepším přístupem analyzovat případ podle fyzické patologie. Avšak, navzdory faktu, že v praxi se snažíme hledat hlubší význam a příčiny fyzického onemocnění a najít podstatu či centrum pacientovy povahy, známe řadu případů, kdy nám toto hledání nepomůže v nalezení similima. Za podobných okolností fyzická patologie představuje jediné spojení, vedoucí k preskripci.

Pod každou patologií uvádím informace odpovídající vedení a analýze případu. V oddíle vedení případu jsou uvedeny „tipy” za-

ložené na zkušenosti mé a mých kolegů v základní homeopatické praxi. Kromě informací o homeopatickém (potence, zhoršení...) a alopatickém léčení (alopatická medikace, testy atd.) jsou uvedeny ještě typy pro užití naturopatické metody.

Někdo si možná myslí, že naturopatické metody by neměly být uváděny v homeopatickém textu. Já jsem je tam vložil z několika důvodů: Zaprvé jako množnost k použití v případě, kdy pacient potřebuje nějakou léčbu, ale my nechceme podat lék. Zadruhé v případech, kdy jsme podali lék a ten nezabral nebo nezabral na určitý problém. Zatřetí existuje řada stavů, kde naturopatický přístup velmi napomáhá účinku homeopatického léku. Tradice těchto rad se datuje již od doby Hahnemanna.

Někteří čtenáři mohou mít pocit, že v této knize uvádím příliš mnoho výstražných poznámek. Nicméně každá chyba, před kterou varuji, vyšla z mé vlastní zkušenosti. Pokud vám to zní příliš paternalisticky, prosím, považujte to za znak starostlivé péče vůči každé osobě, která má tu odvahu praktikovat homeopatii. Náš úkol je radostný a zároveň obtížný. Velmi se snažím všemi silami tento úkol ulehčit.

Moje návrhy v oddíle vedení případu jsou často opatrnické, ale to vyjadřuje mojí filozofii v medicíně. Mým přesvědčením je, že naší hlavní povinností je bezpečnost a zdraví našich pacientů, nikoli naplnění našich homeopatických ideálů. Někdy to znamená, že musíme na krátký čas použít i alopatické léčení. A zejména je důležité chránit praktikující lékaře. Nemůžeme nikdy překročit závazky či pověst lékařské komunity. To je velmi důležité například ve Spojených státech, kde je homeopatie ještě velmi zranitelná vůči útokům zdravotnických institucí. Vyvážený a konzervativní přístup je zásadní pro udržení a další rozšiřování naší milované metody v dlouhodobé budoucnosti.

Homeopatie je potěšením, když se nám podaří nalézt správný lék a když víme, jak vést případ. Je mojí nadějí, že tento text napomůže k naplnění těchto cílů.

Roger Morrison, 1998

OBSAH

Úvod

HLAVA A KRK

Bolesti hlavy	14
Zánět spojivek	40
Zánět středního ucha	45
Alergie a rýmy	60
Záněty dutin	73
Bolesti zubů	81
Záněty nosohltanu a mandlí	94
Onemocnění štítné žlázy	108

HRUDNÍK

Kašel	122
Nekomplikovaný kašel	122
Krup	142
Černý kašel	147
Zápal plic	155
Astma	170
Onemocnění srdce	
Arytmie	197
Angina pectoris	207
Degenerativní onemocnění srdce	218

ZAŽÍVÁNÍ

Nevolnost a zvracení	233
Bolesti žaludku	249
Průjem	260
Bolesti břicha	278
Onemocnění jater	292
Hemeroidy	312

UROGENITÁLNÍ SYSTÉM

Infekce močových cest	321
Ledvinové kameny	337
Onemocnění prostaty	346
Děložní krvácení	354

PERIFERNÍ ORGÁNY

Poruchy pohybového ústrojí

Akutní zánět kloubů	369
Záněty šlach a burz	378
Revmatoidní artritida	380
Degenerativní zánět kloubů	393
Bolesti zad a ischias	406

Poranění a úrazy

Oděrky a tupá poranění	426
Vymknutí	431
Zlomeniny	436
Popáleniny	439
Rány	445
Chirurgické trauma	452
Úžeh a úpal	458
Poranění páteře	461
Otřes mozku	465

Kožní onemocnění

Ekzémy	472
Lupénka	484
Praskliny kůže	496
Kopřivka	499
Otrava škumpou	507
Pásový opar	515
Prostý opar	521
Genitální opar	532
Lišej	537

Plísňové infekce	546
Zánět měkkých tkání	547
Akné	552
Abscesy	560
Bradavice	568
Vitiligo	574

DALŠÍ ONEMOCNĚNÍ

Závrať	576
Chřipka	587
Horečka	599

Neurologická onemocnění

Roztroušená skleróza	656
Ochrnutí obličejového nervu	668
Tiky, křeče a záškuby	671
Záchvatová onemocnění	676
Parkinsonova choroba	689

HLAVA A KRK

Bolesti hlavy

Zánět spojivek

Zánět středního ucha

Alergie a rýmy

Záněty dutin

Bolesti zubů

Záněty nosohltanu a mandlí

Onemocnění štítné žlázy

• BOLESTI HLAVY

Valná většina bolestí hlavy odpovídá snadno na homeopatickou léčbu. A to zejména tehdy, když bolest hlavy je hlavním symptomem pacienta a když symptomy jsou specifické a spolehlivé. Trošku se mi zrychlí puls, když vyzvu pacienta, aby popsal svou bolest hlavy, a on odpoví: „Hm, je to pokaždé jinak...“. Takový případ bude vyžadovat mnohem více času a energie. Navíc, když pacient trpí dalšími závažnými problémy, bolest hlavy není to, na co by se vitální síla v průběhu léčby soustředila na prvním místě. Také existuje chronická forma dennodenních bolestí hlavy bez jasných modalit, jejíž léčba může být dosti frustrující. Přesto ale většina bolestí hlavy odezní i po nepřilíš přesně podaném homeopatickém léku. Dále je nutné vidět každý, i dobře zaléčený případ opakovaně, abychom si ověřili, že pacient jako celek je zlepšen a že se nejednalo o pouhou supresi.

• VEDENÍ PŘÍPADU

Akutní bolest hlavy nebo migréna reaguje rychle na homeopatickou léčbu. (Jednou jsem dokonce usnul, když pilulky Belladonna 200C se mi rozpouštěly na jazyku při jedné akutní migrenózní bolesti hlavy). V jiných případech i zdánlivě dobře vybraný lék zapůsobí na akutní bolest hlavy jen velmi málo. To zřejmě proto, že pacient při záchvatu bolesti potřebuje svůj konstituční lék. Docela často se nám stane, že příslušný konstituční lék vyjde při pečlivé analýze obtíží jako lék na vlastní symptomy bolestí hlavy! A to i v případech, kdy bolest hlavy není hlavní obtíží pacienta.

Léčba chronické bolesti hlavy je komplikovanější, mimo jiné proto, že pacient užíval celou řadu alopatických léků, které mohou pozměnit symptomy bolesti, přidat k obrazu vedlejší účinky a tak antidotovat lék. Kofein, častá součást analgetických léků, se zdá být neškodný, i když někdy přeruší homeopatickou léčbu. Některé studie ukazují, že i jediná dávka protizánětlivého léku může způsobit návrat bolestí hlavy v nikdy nekončící spirále až do té doby, kdy je zcela ukončeno jeho podávání. Při každé příležitosti musíme naše pacienty

nabádat, aby přestali užívat léky proti bolesti. Z praktického hlediska je to často nemožné a tak léčíme pacienty i při současném užívání jiných léků proti bolestem hlavy. Smíříme se s tím, že pacient užívá nějaké léky při záchvatu bolestí, ale snažíme se zabránit preventivnímu brání léků. Zejména když je případ „mlhavý“ kvůli alopatické supresi, tak se snažíme pacienta přesvědčit, aby přestal užívat léky na několik týdnů, a pak případ znovu otevřít. Pak se často objeví zřetelné modality u případu, který je předtím postrádal.

• TERAPEUTICKÉ TIPY

Homeopatie

- U většiny případů těžkých bolestí hlavy by potence léku měla odpovídat přesnosti předepsání léku. U velmi jasných případů použijte 1M nebo 10M; u nejasných 200C.
- Pokud se nám žádný lék nejeví jako zřejmý, je nejlepší se vrátit k případu poté, co pacient na několik týdnů přerušil užívání alopatických léků.
- U případů, které vyžadují silnější léky než acylpyrin nebo paracetamol v průběhu léčby, často pomůže přidat k předepsanému léku ještě 1x denně dávku užívaného léku v 6C nebo 12C potenci.
- U silně působících alopatických léků můžeme uvažovat i o podání LM potencí.

Naturopatie

- Potravinové alergie nebo nesnášenlivosti mohou způsobovat chronické bolesti hlavy. Podle jedné studie o migrénách publikovaných v „The Lancett“ přes 90 % dotázaných pacientů s chronickou migrénou udávalo zlepšení stavu po eliminování alergických látek ze stravy. Strava s vynecháním určitých složek nám pomůže identifikovat alergen či vyloučit tuto příčinu potíží.
- Běžné špatně tolerované potraviny: Staré, fermentované či marinované potraviny s octem. Jídlo kořeněné, s aditivy či nitráty: červené

víno, lančmít, rybí konzervy. Tvrdé sýry. Čokoláda. Citrusové plody. Červené blumy. Avokádo. Ostružiny. Zelí. Rajčata. Lilek. Brambory. Smažená jídla.

- Jiná dietní opatření: Pravidelná strava. Omezit příjem tyrosinu. Nepožívat kofein. Nepožívat výrobky z pšenice či s obsahem glutenu a všechny cukrovinky.
- I když je obtížné o tom hovořit, je pravda, že sex či masturbace při migréně přinese úlevu mnoha pacientům.
- Užití byliny kopretiny řimbaby přinese některým pacientům stejnou úlevu jako požití analgetik a neinterferuje s homeopatickou léčbou.
- Lecitin 3000 až 6000 mg denně může pomoci některým pacientům.

Alopatie

- Náhle vzniklá bolest hlavy u pacienta, který nikdy netrpěl migrénou, může být známkou subarachnoidálního krvácení.
- Nedávno vzniklá bolest, která pomalu narůstá, vyžaduje celou sérii neurologických a radiologických vyšetření.
- U mnoha zoufalých pacientů postupně vznikne návyk na užívání 3 až 4 tablet aspirinu nebo Tylenolu (acetaminofen) při každém záchvatu bolestí hlavy. Je však spolehlivě dokázáno, že u většiny pacientů jedna tableta aspirinu má stejný protibolestivý účinek jako dvě a více tablet. Také je dobré vědět, že po požití těchto tablet se může vyvinout bumerangovým účinkem další bolest hlavy, která se pak opakuje v nikdy nekončícím cyklu.
- Mnozí pacienti, kteří k nám přicházejí a žádají opiátová analgetika, jsou v jisté formě závislí na těchto chemických látkách. Pacient, který „ztratil“ krabičku se svými léky a žádá předepsání další, nám v podstatě signalizuje červeným praporem svou potřebu po odborné pomoci.
- Pokud není možné přerušit podávání alopatických léků, pak volíme ty nejméně interferující s homeopatickou léčbou.

• **POSTUP PŘI PODÁVÁNÍ ALOPATICKÝCH LÉKŮ**

- 1 Tylenol (acetaminofen) nebo acylpyrin
- 2 Ipobrufen nebo jiné nesteroidní protizánětlivé léky
- 3 Kombinace aspirin/acetaminofen/kofein
- 4 Kombinace aspirin/acetaminofen/sedativum
- 5 Ergotaminové preparáty
- 6 Beta blokátory v každodenním užívání
- 7 Neopiátové injekce
- 8 Opiáty
- 9 Tegretol (karbimazol) a jiné antikonvulzivní léky

• **REPERTORIUM**

Jistě jste si všimli, že kapitola „Bolest hlavy“ je v repertoriích (v češtině Murphyho Syntetické repertorium) jednou z nejobsáhlejších, a tak také potenciálně nejméně přehlednou. Samozřejmě nic nenahradí to, že nejlepší je podrobné seznámení se s touto kapitolou, neboť s bolestí hlavy jako primárním či sekundárním problémem přichází velká řada pacientů, takže čas strávený opakovaným čtením této kapitoly se nám bohatě vrátí.

• **LÉKY**

Neexistuje žádný schematický návod na roztřídění léků na bolest hlavy, ale mohu vám nabídnout několik skupin léků podle typu nebo lokalizace bolestí. Přirozeně mnoho léků je vhodných na víc než jeden typ bolestí hlavy. V těchto případech byl daný lék zařazen do skupiny, ve které se používá nejčastěji. Navíc téměř každý lék v naší materii medicie má své symptomy bolestí hlavy, o nichž se zde ani nezmiňujeme.

Léky řadím do následujících skupin:

- Nejdůležitější lék na bolest hlavy
- Hlavní léky na pravostranné bolesti hlavy

Ostatní důležité léky na pravostranné bolesti hlavy
Hlavní léky na levostranné bolesti hlavy
Léky na kongestivní bolesti hlavy
Obecně používané léky na bolesti hlavy
Ostatní důležité léky na běžné bolesti hlavy

Nejdůležitější lék na bolest hlavy

Natrum Muriaticum

Hlavní lék na migrény a bolesti hlavy obecně – snad 10 až 15 % migrén ve vaší praxi jej bude potřebovat.

Generálie: Pocit, že se hlava rozskočí. Pocit malého kladívka v jednom místě. Hlava jako ve svěráku.

Lokalizace: Spíše na pravé straně. Spánek. Týl. Když přestane bolest na jedné straně, objeví se ihned na druhé straně.

Zhoršení: **Ráno při vstávání. V 10 či od 10 do 15 hodin.**

Smutkem nebo silnými emocemi nebo potlačáním emocí. **Školačky**, které jsou zodpovědné a napjaté. **Sluncem.** Horkem. Menstruací. Na začátku menstruace. **Čtením. Námahou očí.** Kašlem. Smíchem. Pláčem. Během či po zimnici při vratných horečkách.

Zlepšení: Studenými obklady. Pocením. Tlakem. Zavřením očí. Musí ležet v tmavé místnosti.

Periodické bolesti: každý den. Každý druhý den.

Zcela nepravidelné.

Zrakové poruchy a zvracení z bolestí hlavy.

Bolest hlavy spojená s nebo s anamnézou anémie.

Hlavní léky na pravostranné bolesti hlavy

Belladonna

Výborný lék jak na akutní, tak na chronické bolesti hlavy

a migrény.

Generálie: **Nejintenzivnější bolesti hlavy v materii medice.**

Popisována jako **pulsující, bušící**. „Explozivní“. „K zešílení“.

Pocit tlaku směrem ven, „jako kdyby oči měly vypadnout ven“.

Bolest přichází a odchází náhle; nebo začíná pomalu a končí náhle.

Lokalizace: **Začíná v pravém zátylku, šíří se pravého čela nebo oka.** Také může začínat v pravém čele a šířit se do zátylku.

Zhoršení: **V 15 hodin.** V noci. **Skřípotem.** Sestupováním po schodech. Kašlem nebo smrkáním. Potřásáním hlavou. Pohybem.

Světlem. Sluncem. Horkem. Po ochlazení. Stříháním nebo **mytím vlasů. Shýbáním.** Předklonem hlavy. Ležením. Hlukem. Tlačením na stoličce. Těsným límcem. **Menstruací. V klimakteriu.**

Zlepšení: **Ležením v tmavé, tiché místnosti.** Studeným obkladem. Zavřením očí. Silným zevním tlakem. Ovázáním hlavy. Sezením v posteli. Záklonem hlavy. Močením.

Bušivý puls v hlavě a v hrdle; ostrá bolest s každým pulsem.

Konkomitantní příznaky: Hypertenze. Hormonální změny (potrat, hysterektomie). Zvracení při bolesti hlavy. Krev nebo jiskření před očima při bolesti hlavy. **Ruce a nohy ledově studené při bolesti hlavy.**

Sanguinaria

Bolest z překrvení hlavy; migrenózní bolesti.

Lokalizace: **Bolest hlavy začíná v pravém rameni nebo šíjí a vyzařuje do pravého čela nebo oka.**

Generálie: Bušící. Pálivá.

Zhoršení: Denní bolest, příznaky začínají a odcházejí se sluncem. Světlem. Hlukem. Zápachy. Skřípotem. Hladověním. Menstruací. Periodická bolest hlavy.

Zlepšení: **Spánkem. Zvracením.** Odchodem plynů nebo říháním. Tlačením hlavy proti něčemu tvrdému (Meny).

Zvracení s bolestí hlavy.

Nevolnost, pálení v žaludku, kyselost žaludku s bolestí hlavy.
Bolest hlavy se zčervenáním obličeje a pulsujícími karotidami.

Ostatní léky na pravostranné bolesti hlavy

Agaricus

Bolesti hlavy doprovázené záškuby víček nebo obličeje.

Lokalizace: Pravostranné; nebo nad pravým okem. Bolest se šíří do kořene nosu.

Generálie: **Pocit hřebíku**, zejména v čele napravo. Nesnesitelná. Tupá, tahavá bolest. Tíha; pocit tíhy. Ledový chlad nebo ledové špendlíky. Studená místa nutící ke škrábání.

Zhoršení: Klidným sezením. Duševní námahou nebo studiem.

Zlepšení: Pomalým pohybem. Po stolici.

Carbolic Acid

Bolest v čele vpravo.

Generálie: Jakoby sevření páskem.

Zhoršení: Kouřem a chemickými zápachy.

Zlepšení: Silným čajem. Tlakem. Kouřením.

Cedron

Bolest se objevuje vždy ve stejnou hodinu – denně, obden, za týden, nebo zcela nepravidelně.

Lokalizace: Zejména nad pravým okem nebo na celé pravé půlce hlavy a obličeje. Bolest přes oči ze spánku do spánku. Nebo začíná ve spáncích a šíří se do čela. Pocit otoku hlavy. Celé tělo je při bolesti hlavy znečitlivělé.

Zhoršení: V 9 hodin, v 11 hodin. Na čerstvém vzduchu. Vstáváním.